

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó:

Az Országos Erdészeti-Egyesület.

Szerkesztő:

Bedő Albert.

Megjelenik minden hónapban.

Harminczegyedik évfolyam. II. füzet.

1892. február hó.

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti Egyesület azon alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 8 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Oly alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak, 3 frt kedvezményi árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapesten, Lipótváros, Alkotmány-utca, 10. szám. II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnek.

A favámok az új kereskedelmi szerződések szerint.

Irta: Dr. Matlekovits Sándor.

Azon vámszerződések, melyek 1891. deczember 6-án Ausztria-Magyarország és Németország közt, továbbá Ausztria-Magyarország és Olaszország, Svájc és Belgium közt, végre Németország és Olaszország, Svájc és Belgium közt, megkötettek, Európa kereskedelmi viszonyaiban nevezetes fordulópontot képeznek, amennyiben ugyanis a következő 12 éven át állandósítják az illető államok vámpolitikáját, még pedig oly értelemben, hogy azok a vámtételek, melyek a jelenlegi vámszerződések által megkötettek, a következő 12 év folyamában az illető államok által fel nem emelhetők, tehát nagyobb teherrel a forgalom ebben az irányban nem sujtható.

Nem e lapok föladata azt a közgazdasági előnyt rész-

letesen kifejteni, mely az említett szerződések következtében általában a kereskedelmi forgalomra hárul; vagy azt az állapotot vázolni, mely most már az összes vámpolitikára bekövetkezend, mihelyt hat ily nagy jelentőségű és közvetlenül szomszédos terület egy irányban egyetértőleg lép föl; czélunk ezuttal tisztán és első sorban azon állapot föltüntetése, mely az új szerződések szerint a favámokat illetőleg (esetleg más fontos erdei terményre nézve) ezentul irányadó lesz.

A szóban lévő államok közül egyedül Ausztria-Magyarország az, a mely fában oly gazdag, hogy saját szükségleteinek fedezése után is, még bőven szelgálhat más, faterményekben szegényebb államoknak mindenféle fával és erdei terményekkel. Az egyes országok fagazdagsága kitűnik az erdőterületből, melyet a következő számokban adunk:

	Erdőterülete	Az erdőterület az összes terület%	lakosság	esik egy főre
Magyarország	9,183.000	ha 28·3	17·2 millió	0·533 ha
Ausztria	9,777.000	„ 32	23·6 „	0·414 „
Németország	13,900.000	„ 25	48·3 „	0·287 „
Olaszország	3,656.000	„ 12	30·6 „	0·119 „
Svájcz	781.000	„ 19	3·0 „	0·260 „
Belgium	489.000	„ 16·6	6·0 „	0·081 „

Ezekből a számokból, s főkép az erdőterületek egy-egy lakosra eső részének arányából kitűnik, mily előnyös szerep jut ezen országok közt Ausztria-Magyarországnak, de főkép első sorban Magyarországnak. Tényleg csakis az osztrák-magyar monarchia az, a mely erdőterményekben, első sorban fában activ kereskedelmi forgalommal bír, azaz a mely több faértéket visz külföldre, mint a mennyit behoz; a többi felsorolt ország mind passiv fakereskedéssel bír,

vagyis mindig több faértéket vesz külföldről, mint a mennyit ki szokott vinni.

Ez okból felette érdekes reánk nézve, mikép alakulnak jövőre a megkötött kereskedelmi szerződések alapján a favámok, és milyen lesz a helyzet a fakereskedésre nézve az említett államokban.

Németország favámjai ezentúl a következők lesznek :

	az 1891. decz. 6. szer- ződés szerint	az eddig érvényes vámtarifa szerint
13. a) tűzifa; cellulose készítéséhez való fa, 1 méternél nem hosszabb és gyön- gébb végén 18 centiméternél nem vastagabb hasá- bokban; rőzse, rő- zse seprő	nincs megkötve	vámmentes
faszén	vámmentes	vámmentes
13. b) cserzőhéj és ti- márceser	vámmentes	0.50 márk (1879. október 1. előtt vámmentes)
13. c) épület és műfa :		
1. nyers vagy a ke- resztmetszet irá- nyában fejszével vagy fűrészszel dol- gozva vagy meg- nagyolva, kéreggel vagy a nélkül; tölgydonga	g. 0.20 márk (1885. okt. előtt 0.10 m. ; 187- okt. 1. előtt vámm.)	0.20 márk
	m ³ 1.20 márk (1885. okt. előtt 0.60 m. ; 1879. okt. előtt vámm.)	1.20 márk

Az 1891. decz. 6. szer-
ződés szerint

az eddig érvényes
vámtarifa szerint

2. a hossz tengely

irányában meg-
ácsolva vagy más
módon, mint na-
gyolás útján elő-
készítve vagy fel-
aprózva; az 1 pont
alá nem tartozó
donga; hántatlan
kötőfűz és abroncs-
fa; kerékagy; ke-
réktalp és kerék-
küllő

<i>q.</i> 0.30 márk	0.40 márk
(1885. okt. előtt 0.25 m.; 1879. okt. előtt vámm.)	
<i>m</i> ³ 1.80 márk	2.40 márk
(1885. okt. előtt 1.50 m.; 1879. okt. előtt vámm.)	

3. a hossz tengely irá-
nyában fűrészelve;
gyalulatlan deszka;
fűrészelt szegélyfa,
és egyéb fűrész-
és metszett áru .

<i>q.</i> 0.80 márk	1 márk
(1885. okt. előtt 0.25 m.; 1879. okt. előtt vámm.)	
<i>m</i> ³ 4.80 márk	6 márk
(1885. okt. előtt 1.50 m.; 1879. okt. előtt vámm.)	

13. e) furnirokká met-
szett fa; enyve-
zetlen, páczolatlan
parketta-részek .

<i>q.</i> 5 márk	6 márk
(1879. október előtt vámmentes.)	

15. g) 3. minden féle
vad, holt állapot-
ban

<i>q.</i> 20 márk	30 márk
(1885. július 1. előtt 12 m.; 1879. okt. előtt 3 m.)	

	Az 1891. decz. 6. szer- ződés szerint	az eddig érvényes vámtarifa szerint
25. g) 2. száraz dió .	q. 3 márk	4 márk
	(1979. október előtt vámmentes)	
27. b) papirgyártásra való fehéritett vagy nem fehéritett anyag, fából . . .	q. 1 márk	1 márk
	(1880. január előtt vámmentes)	

Ebből az összeállításból kivehető, hogy kiviteli érdekeink lényegesen javultak az eddigi állapothoz képest. A cserzőháj, a mely 1879 óta vám alá esett, ezentúl vámmentes leend; igaz, ez a vámmentesség első sorban Németország bőriparának előnye, mert tudvalevőleg cserzőháj szükségletét Németország saját terméséből fedezni nem tudja, s így az 1879. évben meghonosított vám tulajdonképpen a német bőripar vállaira nehezedett és Németország a vámból legfeljebb pénzügyi előnyt élvezett, a mennyiben a behozott cserzőháj után fizetett vám a német birodalmi pénztár jövedelmeit szaporította. Az osztrák-magyar monarchiából az évenkénti behozatalnak igen tetemes része került ki. Ugyanis

Németország behozatala

évben	összesen	az osztrák-magyar monarchiából
1885	648.000 q.	337.000 q.
1886	684.000 „	353.000 „
1887	801.000 „	461.000 „
1888	907.000 „	571.000 „
1889	994.000 „	583.000 „
1890	1,054.000 „	576.000 „

A tulajdonképi faáruknál a szerződés hasonlóképp előnyöket nyújt, habár a német vámtörvényhozásnak az a cél-

zata, melyet 1885. évben érvényre juttatott, hogy a fűrész-áru aránytalanul nagyobb vámok alá essék, mint a nyers anyag, még jövőre is fentartatik; igaz, hogy eddig a fűrész-áru a nyersanyag ötszörös vámjával volt sújtva, s ezentúl csak a négyszeres vám fog követeltetni, de az a leszállítás is még mindig oly aránytalanságot tart fenn, a melyet a német fűrészgyárak nagyon ki fognak használni.

Ez alkalommal utalni kell egy körülményre, a mely esetleg fűrészáruink némi előnyére válhatnék. Mindeddig nincsen tisztába hozva az a kérdés, vajjon a vámkedvezmények, melyeket Németország szerződésünk által nekünk nyújt, alkalmaztatni fognak-e szintén Oroszország küldeményeire nézve is. Oroszország ugyanis Németországgal nem áll az ugynevezett „legnagyobb kedvezésben részesülő nemzetek“ viszonyában; nincs oly szerződése, mely biztosítaná azt az előnyt, hogy minden vámleszállítás, mely szerződések által valamely nemzetnek megadatik, azonnal neki is jusson. Oroszországgal szemben tehát az általános vámtarifa tételei alkalmaztatnának, ha velünk szemben a leszállított szerződéses tételek alkalmaztatnak is. Igaz, Németország eddig tényleg nem szokott különbözeti vámokat, államok szerint külön megszabva alkalmazni; eddigi eljárásánál az volt a rendszer, hogy a szerződés által mérsékelt vámokat külön törvény által minden nemzet irányában alkalmaztatta. Vajjon ez lesz-e most is eljárása? ez iránt eddig határozott nézetet mondani nem lehet, mer a szerződésben erre nézve semmiféle kötelezettséget nem vállalt, és a kormány eddig a követendő irányra nézve végleg még nem nyilatkozott.

Tényleg az új szerződésnek 1892. február 1-vel történt életbeléptetésekor Németország Oroszország ellenében különbözeti vámokat léptetett életbe; azaz Oroszországgal szemben nem alkalmazza a nekünk biztosított mérsékeltébb

vámokat, hanem az általános vámtarifa tételeit. Erre mutat az az intézkedés, melynél fogva az Ausztria-Magyarországból érkező faküldeményektől — a mennyiben azok a szerződés-szerű kedvezőbb vámtételeket élvezni akarják — származási okiratokat követel. Minthogy ugyanis az osztrák-magyar vámtarifa tételei szerint a fa — még pedig a tűzifa épügy, mint az épületfa, s ez utóbbi rönkökben vagy fűrészáruban vámmentes, a német kormány felfogása szerint nem lehetetlen, hogy orosz vagy romániai fa Ausztria-Magyarországba hozatik, itt esetleg újabb fuvarlevéllel Németország számára feladatik s hogy az így azután mint Ausztria-Magyarországból érkező faküldemény a szerződéses vámtételeket igénybe vehetné. Mi ugyan azt nem tartjuk valószínűnek, s nem hisszük, hogy a szállítás terheit amúgy sem igen elbíró faküldemények még az ily nehézkes kezelést s talán még egyik vasuti kocsiból a másikra való átrakódás nehézségeit is elbírhassák, — de az intézkedésből egyelőre világos a szándék, mely Oroszország és Románia ellen nyilatkozik.

Nem tartjuk azonban valószínűnek, hogy Németország Oroszország irányában a kedvezőtlen vám-eljárást állandóan alkalmazná, még pedig két indokból: — egyrészt Németország kivitele Oroszországba igen nagy, s így Németország nem igen támadhat Oroszország ellen kereskedelmi téren, mert a megtorló eljárást nagyon is megérezné a német ipar; de másrészt Németország északi vidéke és északi kikötői az orosz fakereskedésben nagyon is érdekelve vannak és alig hihető, hogy Németország ezeket a vidékeket különbözeti vámok által az orosz megszokott áruk tekintetében kedvezőtlenebb helyzetbe kívánná hozni. Az egész kérdés egyébiránt csak az év május hava felé fog valószínűleg eldőlni; addig ugyanis az orosz fakereskedés

a jégtől mentes folyóvizeket ismét fel fogja használhatni faáruinak piacra hozatalára, s akkor fognak az északi vidékek érdekei is hangosan fölszólalni. Addig egyelőre az írott intézkedés marad meg, mely szerint Oroszország bizonyos faárúk (főkép a fűrészárúk) tekintetében nem élvez oly kedvező vámtételeket, mint mi.

Érdekünk a fűrészárúk tekintetében a következő számsorozatból tűnik ki:

évben	Németország behozatala	
	összesen	behozatal Ausztria-Magyarországból
1885	953.000 tonna	267.000 tonna
1886	603.000 „	159.000 „
1887	853.000 „	186.000 „
1888	916.000 „	225.000 „
1889	1,181.000 „	295.000 „
1890	1,199.000 „	292.000 „

Olaszország az új szerződésben az eddigi állapotot tartotta fenn, legalább a fő-kiviteli cikkekre nézve, miként ez a következő összeállításból kitűnik:

	az 1891. dec. 6. szerződés szerint	Az eddigi szerződések szerint	általános vámtarifa szerint
67. gyökerek, héjak, levelek, virágok, zuzmók, növények és gyökerek cserzéshez			
a) nem őrölve	vámmentes	vm.	vámmentes
b) őrölve	„	„	q 2 lira
161. faszén	„	„	vm.
162. tűzifa	„	„	„
163. fa			
a) közönséges			
1. nyers állapotban, vagy csak ácsolva	vámmentes	vm.	ton. 5 lira

	az 1891. dec. 6. szerződés szerint	Az eddigi szerződések szerint	általános vámtarifa szerint
2. négyszögletessé ácsolva, vagy hosszában fűrészelve	vámmentes	vm.	ton. 7 lira
3. dobozoknak, szita-abron- csoknak s efféléknek való vékony falemezek; bármily hosszuságú abroncsok . . .	"	"	q 2 lira
4. gyufák készítéséhez való faszilánk	"	"	vm.
b) műasztalos munkákhoz való:			
1. nem metszve	nincs megköteve	"	q 2 lira
2. hosszában fűrészelve . . .	q 3 lira	"	4 "
3. parkettáknak való berakott deszkák vagy koczkák . . .	q 4 "	4 lira	6 "
167. evezők, karók, rudak . . .	vámmentes	vm.	vm.
182. papiros anyag fából			
a) cellulose	vámmentes	q 1 lira	2 lira
b) másféle	q 2 lira	1 "	2 "
303. vad	nincs megköteve	"	q 15. "

Olaszország jelentősége a fabehozatalnál hasonlóképp a fűrészárúnál jelentkezett s e részben az Ausztria-Magyarországból való forgalom, a dolog természeténél fogva, a legnagyobb jelentőségű. Fűrészáruban volt:

Olaszország behozatala

évben	összesen	Ausztria-Magyarországból
1885	482,000 tonna	438.000 tonna
1886	788.000 "	174.000 "
1887	1,096.000 "	1,045.000 "
1888	385.000 "	344.000 "
1889	405.000 "	385.000 "
1890	417.000 "	349.000 "

Az Alpések és az Appenninek számos ágazataival borítván Olaszország területét tulajdonkép elég erdőterület áll ma az országban rendelkezésre, s amint láttuk (a gyümölcséért tenyésztett 495.794 hektár gesztenyéseken felül) 3,656.000 hektár erdőterülettel rendelkezik. Olaszország ezelőtt nem is szorult a külföldre, s minden fáját, melyre szüksége volt, saját maga szolgáltatatta; kikerült mind a tűzifa, mind az épületfa, mind pedig az asztalossághoz szükséges különféle szerszámfa. De most a helyzet többé nem az. Olaszországban is sok erdő pusztítottatott el és sok erdőterület töretett fel a mezőgazdaság czéljaira. Jelenleg csak is a faszén az az erdei termék, melyből Olaszország többet szokott kivinni és behozni, a többi faanyagból és pedig mind az épületfából, mind a dongákból, mind különösen a vékonyabb deszkákból, mely utóbbi anyag azon nagyszámu déligyümölcs számára szükséges, melyből Olaszország évenként milliókat küld a világ minden részére, Olaszország állandóan a külföldit veszi igénybe.

Olaszországban is föllépett a közvélemény terén az a nézet, hogy az erdőtulajdonosok érdekében a külföldi fa-behozatalt korlátozni, s így a belföldi fatermelőknek nagyobb jövedelmet biztosítani kellene; és ez a nézet tényleg kifejezést is nyert az 1887-ik évi általános vámtarifában, mellyel meglehetősen magas vámok honosítottak meg. De már az 1887 decz. 27. kötött kereskedelmi szerződés által sikerült a szándékba vett vámok helyett az eddigi vámmentes állapotot föntartani, a mely most a legujabb szerződés szerint jövőre is biztosított. Tekintettel arra, hogy Ausztria-Magyarország évenként 60 millió lira értékben szokott fát Olaszországba szállítani, a szerződési állapot nagy jelentőségűnek tekinthető.

Az új szerződés előnye nemesak az, hogy az eddigi

szerződéses vámokat megkötötte, hanem több, habár nem első fontosságú cziknél is vagy leköti az általános vámtételeket, vagy még le is szállítja azokat.

Svájcz 1891. évben általános vámtarifáját ismét átdolgozta és ez alkalommal a felülvizsgálás egyik céljául kitűzte azt, hogy a vámok nagyobb jövedelmet eredményezzenek. Ez okból számos tételnél, még pedig az erdészetet is érdeklőknél nagyobb vámokat látunk, a melyek, ha szerződésünk által mérsékeltetnek is, de az eddig érvényben volt helyzetet mégis rosszabbítják.

A svájczban épügy, mint más európai államokban az utolsó tíz év folyamán uralkodott védelmi irány, habár kevés, de mégis valami utánzásra talált. Itt is az agrár irány, még pedig az erdészeti termények védelme szempontjából is, erős alapra talált és a kormány és törvényhozás nem zárkozhatott el az erdészeti termények védelme elől. Az új Svájci vámtarifában nemcsak a már 1885-ben követelt vámtételek, hanem azoknál magasabbak is vétettek fel.

Az új szerződés által a svájci vámtételek a következőleg alakultak :

	az 1891. decz. 6. szerződés szerint	az 1891. évi vámtarifa szerint	az eddig érvényben volt szerző- dések szerint	az 1891. évig alkalmazott vámtarifa szerint
60. tűzifa, rőzse, fakéreg, tőzeg, cserpogácsa, cserháj, cserkéreg	<i>q.</i> 0.02 <i>frc</i>	0.02 <i>frc</i>	—	0.02 <i>frc</i>
61. faszén közönséges épület- és szerszámfa:	<i>q.</i> 0.10 „	0.20 „	0.02 <i>frc</i>	0.02 „
62. nyers állapotban vagy csak fejszé- vel megnagyolva; nyers, nem hámo-				

	az 1891. decz. 6. szerződés szerint	az 1891. évi vámtarifa szerint	az eddig érvényben volt szerző- dések szerint	az 1891. évig alkalmazott vámtarifa szerint
zott, nem hasított kötőfűz; abroncs- fa; szőlőkaró . . .	q. 0.15 <i>fre</i>	0.20 <i>fre</i>	0.15 <i>fre</i>	0.20 <i>fre</i>
hosszában fűré- szelve vagy ha- sitva (fűrészáru, zsindely stb.) a furnir kivételével:				
63. a) tölgyfából; ki- véve a hordónak valót	q. 0.40 „	0.40 „	— „	0.40 „
b) hordónak való nyers állapotban	q. 0.15 „	0.40 „	— „	0.20 „
64. másféle	q. 0.70 „	1.— „	0.70 „	1.— „
65. kötésre előkészítve	q. 1.20 „	1.50 „	1.20 „	1.50 „
66. hámozott kötőfűz	nincs megkötvé	2.— „	— „	2.— „
69. furnirok közönsé- ges fanemekből .	nincs megkötvé	2.50 „	0.40 „	1.— „
73. durva csomagoló anyag puha fából (csomagoló ládák hordók s efélék) száraz tárgyak számára; facsepü	q. 1.50 „	2.— „	— „	1.50 „
302. papirgyártásra való rostanyag . .	q. 1.25 „	1.25 „	— „	1.25 „
238. vad	q. 10 „	12 „	— „	12 „

A faszénre nézve a svájci termelők határozott védelmet követeltek. Szerintök a faszén már értékesebb termék, amely ugyanazon sulynál háromszoros értéket képvisel, mint a fa. Igaz, hogy eddig Svájc a saját szükségletének csak egy harmadát fedezi, de nagyon is érdekükben állana az erdőtulajdonosoknak, ha fatermésüket inkább a

könnyebben szállítható faszén alakjában értékesíthetnék. Eddig a faszén legnagyobb részben Németországból jő Svájcba és csak nagyon kevés Ausztriából; így az utolsó év kimutatása szerint 73.738 q., összes behozatalból Németország 41,037 q., Franciaország 29,087 q., Olaszország 3,103 q. és Ausztria-Magyarország csak 511 q. faszenet vitt be.

A rönkfára nézve a svájci érdekelt erdőbirtokosok és a fát földolgozók nézete némileg ellentétben van. Az északkeleti Svájc vidékei általában a magas vámok ellen vannak, mert nagy mennyiségű fát hoznak be Baden, Württemberg és Bajorországból. Ezzel szemben a Felsőargau, Svájc közepe és Wallis nagyon is bővelkedik fában, s feleslegét Franciaországba szokta kivinni. Ezek a vidékek fabőségüket magában Svájcban, főképp az északkeleti vidékeken csak akkor értékesíthetnék, ha a vasuti szállítási díjakban az elhelyezésre előnyös változtatás, illetőleg a vasuti díjak gyökeres átalakítása lépne életbe. Tényleg a rönkfánál a vámtételek nem is változtak.

Nagy elégedetlenkedés volt Svájcban a tölgyfa áruk vámjának fölemelése miatt. Erdőszakértők rosszalták azt, hogy számos erdőterület fenyőerdővé alakítottát át és követelik, hogy ellenkezőleg nagyobb gondot kellene fordítani a tölgyesekre. Tényleg Svájc az asztalosok számára igényelt tölgy egy részét kénytelen a külföldről beszerezni. De a tölgyfa-árakra kívánt vámemeléseket, helyesen, azzal utasították vissza, hogy míg nagy, vágásra kész tölgyerdők létesíttetnek, addig a következő század közepébe érniük; a vámpolitikát pedig más századok eredménye céljából lehetetlen megszabni; s így a jelenlegi tárgyalásoknál is győzött a jobb belátás és a főcikkekre nézve megmaradt az eddigi állapot.

Álljanak itt Svájcz faforgalmára vonatkozó legujabb adatok, melyekből érdekünket megtekinthetjük:

	Svájc behozatala 1890. évben			
	összesen		Ausztria-Magyarországból	
	<i>q.</i>	<i>frc</i>	<i>q.</i>	<i>frc</i>
közönséges épületfa,				
nyers állapotban	276.000	1,163.000	55.900	234.914
donga	14.900	253.000	11.500	196.000
tölgyfa deszkaáru .	137.900	1,931.000	38.200	535.000
puhafa deszkaáru .	366.900	2,935.000	221.500	1,772.000
keményfa deszkaáru	30.800	292.000	7.600	72.500

Belgium mint fapiacz reánk nézve jelentőséggel nem bir; sokkal messzebb fekszik tőlünk, semhogy fagazdaságunkat ott értékesithetnők, de másrészt legközelebb ezen országhoz óriási erdőségeivel Svéd- és Norvégország terület, és innen, valamint az északnémet erdőkől és részben Oroszországból szokta Belgium ebbeli szükségleteit kielégíteni. Ezen ország favámjai ép ez okból reánk nézve közönyösek, és a jelenlegi szerződések által nem is lettek megkötve. Különben Belgium favámjai a következők:

tölgy és diófa	<i>m</i> ³	1	<i>frc</i>
másféle épület- és műfa	"	3	"
nyers állapotban			
fűrészelve, 5 <i>cm</i> -nél vastagabb .	"	6	"
fűrészelve, 5 <i>cm</i> vagy vékonyabb	"	9	"

Ezekből az adatokból a legujabb kereskedelmi szerződéseknek az erdészetre vonatkozó jelentősége kivehető. A nagy és fő előny, mely ezen szerződések következtében az erdészetre és a vele kapcsolatos fakereskedésre hárul az, hogy a legközelebbi tizenkét évre a vámviszonyok megvannak állapítva, még pedig két nagy fogyasztási területre

nézve, jelesül Olaszország és Svájcra nézve oly kedvezően, amikép azt eddigi szerződéseink is biztosították; és habár Svájcot illetőleg némely árúnál a szerződéses vámtételek a fakereskedésnek nem adják meg azt a szabadságot, melyet ezen a forgalomban amugy is nehezebben kezelhető árú kívánhatna, az ott most uralkodó kereskedelempolitikai nézettel szemben elért eredményt mindenesetre üdvözölni kell. Németország sem tért vissza azokhoz az állapotokhoz, melyek 1880 előtt fakivitelünknek oly előnyös helyzetet nyújtottak; nem állítottatott vissza a faárunkra a teljes vámmentesség, mely Németországban a fakereskedés szabadságát akkép biztosította, hogy a tőlünk kivitt fával könnyen s akadály nélkül kereskedést engedett üzni nemcsak Németország határain belül, hanem azon kívül is; ezeket a kedvező viszonyokat az új szerződés nem biztosítja. Sőt a vámmérséklések, melyek lekötöttek, még nem is szállnak le a két izben eszközölt vámemelések előtti időtételeire; de még így is nagy előnyt nyújt a szerződés, mely megszabadítja a fakereskedést attól a félelemtől, a mely mindeddig fenyegetve ijesztgette és biztos számításokra nem adott módot; a német agráriusok, kik közt az erdőszet érdekében vámokat követelők jelentékeny szerepet játszanak, nem folytathatnak többé izgatást az országban és az országgyűlésen a favámok további fölemelése érdekében; ezentul nyugodt lehet a kereskedés, mert a vámok által őt érhető legnagyobb kockázat a szerződés útján meg van állapítva. Rosszabbá a helyzet nem válhat, csak javulhat; és ez az, ami erdőszeti szempontból is, még a különben nem a legkedvezőbb helyzetet biztosító német szerződésben örvendtes esemény; s így a szóban álló új szerződések az erdőszet körében is nagy megnyugvással fogadhatók s egy jobb időszak kezdetét jelzik.